

Julian Kałowski

"Il nuovo Codice e la vita religiosa", Elio Gambari, Milano 1984 : [recenzja]

Prawo Kanoniczne : kwartalnik prawno-historyczny 28/3-4, 296-297

1985

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

dyfikując i przystosowując to zagadnienie do obecnych czasów oraz wprowadzając jednakowe normy dla wszystkich instytutów.

Zagadnienia traktujące o wyłączeniu członków z instytutu omówił autor w rozdziale szóstym (str. 461—528), w którym porusza następujące kwestie: przejście z jednego instytutu zakonnego do innego instytutu zakonnego; przejście z jednego klasztoru niezależnego do innego klasztoru niezależnego; przejście z instytutu zakonnego do instytutu świeckiego, stowarzyszenia życia apostołskiego i odwrotnie; stan i skutki prawne przechodzących; eksklustracja i jej skutki; sekularyzacja, czyli definitywne, dobrowolne opuszczenie instytutu; niedopuszczenie do odnowienia ślubów zarówno czasowych, jak i wieczystych; skutki prawne indultu sekularyzacyjnego; ponowne przyjęcie tych członków, którzy w sposób prawny opuścili instytut; wydalenie na mocy samego prawa, wydalenie obowiązkowe przez przełożonego, czyli nałożone przez prawo oraz wydalenie nieobowiązkowe, tj. takie, które można zastosować; procedura związana z wydaleniem i skutki prawne wydalenia.

W ostatnich dwóch rozdziałach, tj. siódmym i ósmym, autor scharakteryzował zagadnienie zakonników wyniesionych do godności biskupiej oraz kwestię konferencji wyższych przełożonych.

Reasumując należy stwierdzić, że pozycja Andresa zasługuje na szczególne uznanie, gdyż stanowi ona najobszerniejszy podręcznik do studium prawa kanonicznego o instytutach zakonnych. Autor w sposób wyczerpujący, praktyczny, a zarazem naukowy traktuje o wszystkich kwestiach odnoszących się do analizowanej dziedziny. Przed każdym rozdziałem oraz artykułami podano źródła, literaturę przedkodeksową oraz najnowszą. Dokładny jest również indeks alfabetyczny rozpatrywanych zagadnień.

Ks. Julian Kałowski MIC

Elio Gambari, Il nuovo Codice e la vita religiosa, Milano 1984, ss. 245.

Autor, były pracownik Kongregacji Zakonników i Instytutów Świeckich, należy do najlepszych znawców różnych zagadnień odnoszących się do instytutów życia konsekrowanego.

Zasługuje również na specjalne podkreślenie fakt, że Gambari jest autorem licznych pozycji dotyczących odnowy zakonów, zapoczątkowanej przez Sobór Watykański II, a uskutecznionej przez późniejsze wytyczne posoborowe.

Autor, z racji wykonywanych w Kongregacji zadań mając na co dzień do czynienia z prawem zakonnym, w omawianej pozycji zamieścił cztery studia traktujące o istotnych zagadnieniach, które rozważa nowy Kodeks Prawa Kanonicznego w kan. 573—746.

W studium pierwszym autor rozpatruje kwestię tożsamości zakonnika w aspekcie nauki Soboru Watykańskiego II oraz Kodeksu Prawa Kanonicznego z 1983 r. Gambari w sposób zwięzły, ale wyczerpująco i przejrzysto scharakteryzował istotne składniki życia zakonnego, a zwłaszcza jego znaczenie w Kościele i dla Kościoła podkreślając, że zawsze należy realizować ideały powołania własnego instytutu.

Z kolei w artykule drugim autor podaje jakby klucz, którym należy się posługiwać przy zapoznawaniu się z kanonami odnoszącymi się do życia konsekrowanego.

W tym samym studium drugim Gambari wyjaśnia również główne zasady, czyli doktrynę zamieszczoną w kanonach i konkluduje, że dobre jej zrozumienie może stanowić pomoc w realizacji własnego powołania w instytucie.

Trzecie studium poświęca autor sprawie najważniejszej, tj. formacji i problem ten rozważa od momentu wstąpienia do instytutu, omawiając takie zagadnienia jak: formacja w ogólności, czyli jej znaczenie dla życia zakonnego, osoby odpowiedzialne za proces formacji, formacja w nowicjacie, formacja członków o ślubach czasowych oraz formacja ciągła, czyli permanentna.

Najbardziej ciekawe, pożyteczne i praktyczne, a to szczególnie ze względu na obowiązek dostosowania prawodawstwa instytutów do Kodeksu Prawa Kanonicznego, jest studium czwarte zatytułowane *Kodeks Prawa Kanonicznego, konstytucje i inne źródła prawa własnego*.

Autor, jako ekspert w sprawach prawnych dotyczących instytutów życia zakonnego, w części tej podaje nie tylko to, co powinno być zamieszczone w konstytucjach i innych zbiorach prawnych, lecz także wskazuje na współczesną praktykę stosowaną przez Kongregację Zakonów i Instytutów Świeckich odnośnie do zatwierdzania konstytucji oraz podsuwa niektóre rozwiązania praktyczne, z których mogą skorzystać instytuty życia konsekrowanego przy rewizji własnych przepisów.

Należy zaznaczyć, iż omawiana pozycja ze względu na jej walory praktyczne stanowi cenną pomoc przy rozwiązywaniu różnych zagadnień z dziedziny instytutów życia konsekrowanego.

ks. Julian Kałowski MIC

Gli istituti religiosi nel nuovo Codice di diritto canonico, t. VIII, Quaderni di Vita Religiosa, Editrice Ancora, Milano 1984, ss. 212.

W ramach serii wydawniczej *Quaderni di Vita Religiosa* ukazał się staraniem Lombardzkiego Regionalnego Instytutu Pastoralnego